ประเทศไทย
Thailand

สระแก้ว

ชายแดนเบื้องบูรพา ป่างามน้ำตกสวย
มากด้วยอารยธรรมโบราณ
ย่านการค้า ไทย-เขมร

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคกลางเขต 8
(นครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว ฉะเชิงเทรา)
ในบริเวณศาลากลาง ถนนสุวรรณศร
อ.เมือง จังหวัดนครนายก 26000
โทร. (037) 312 282, 312 284 โทรสาร 312 286

สระแก้ว

ประวัติจังหวัดสระแก้ว

สระแก้วในอดีตเป็นชุมชนที่มีความรุ่งเรืองมาก่อน มีความเป็นมายาวนานตั้งแต่สมัยอาณาจักรสุวรรณภูมิและอาณาจักรทวารวดี ซึ่งปรากฏหลักฐานความเจริญของอารยธรรมโบราณ คือกลุ่มปราสาทศิลปะขอม และจารึกต่างๆ ที่เป็นส่วนประกอบของสถาปัตยกรรม และชนิดลอยตัว เช่น ใบเสมา ซึ่งให้ความรู้เกี่ยวกับอารยธรรมในยุคขอมโบราณ

เดิมสระแก้วมีฐานะเป็นเมืองบริวารของปราจีนบุรี (เมืองประจิมในสมัยโบราณ) เมื่อปราจีนบุรีได้รับการยกฐานะเป็นจังหวัด เมื่อปี พ.ศ. 2476 และยกเลิกระบบเทศาภิบาล สระแก้วจึงกลายเป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดปราจีนบุรี ต่อมาได้แยกตัวออกจากปราจีนบุรีพร้อมกับผนวกอำเภออีก 5 อำเภอ เพื่อรวมเป็นจังหวัดใหม่และได้รับการประกาศให้เป็นจังหวัดอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2536

ลักษณะภูมิประเทศ

สระแก้วเป็นจังหวัดชายแดนด้านภาคตะวันออกของประเทศ มีแนวเขตพรมแดนติดประเทศราชอาณาจักรกัมพูชายาวประมาณ 165 กิโลเมตร สภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่ราบจนถึงลักษณะภูเขาสูงชัน ทางตอนเหนือมีลักษณะเป็นเนินสูงจนถึงภูเขา ได้แก่อุทยานแห่งชาติปางสีดา ทางตอนใต้มีลักษณะเป็นลูกคลื่นลอนลาดจนถึงเนินเขา มีสภาพเป็นป่าดงดิบและป่าโปร่ง ได้แก่ทิวเขาจันทบุรี ด้านตะวันออกลักษณะเป็นที่ราบจนถึงลักษณะเนินเขา มีสภาพเป็นป่าโปร่ง ทางด้านตะวันตกเป็นที่ราบโดยมีบริเวณ อำเภอวัฒนานครเป็นสันปันน้ำ ทางตะวันตกลาดลงสู่อำเภอเมืองสระแก้ว ทางตะวันออกลาดลงสู่อำเภออรัญประเทศ

จังหวัดสระแก้ว มีพื้นที่ประมาณ 6,743 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 4,774,814 ไร่ อาณาเขตทิศเหนือจดจังหวัดนครราชสีมาและจังหวัดบุรีรัมย์ ทิศใต้จดจังหวัดจันทบุรี ทิศตะวันออกจดประเทศราชอาณาจักรกัมพูชา ทิศตะวันตกจดจังหวัดปราจีนบุรีและจังหวัดฉะเชิงเทรา แบ่งการปกครองเป็น 6 อำเภอ และ 1 กิ่งอำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอวัฒนานคร อำเภออรัญประเทศ อำเภอตาพระยา อำเภอวังน้ำเย็น อำเภอคลองหาด และกิ่งอำเภอเขาฉกรรจ์ มีประชากรรวม 499,222 คน (สำรวจเมื่อปี พ.ศ. 2537)

ลักษณะภูมิอากาศ

สระแก้วมีสภาพภูมิอากาศเป็นแบบฝนเมืองร้อน มีสภาพอากาศที่แห้งแล้งและชุ่มชื้นสลับกันอย่างชัดเจน ในฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จะมีอากาศชุ่มชื้นและฝนตกตลอดฤดู แต่ในฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงเหนือหรือฤดูหนาวจะมีอากาศแห้งแล้ง มีฤดูที่แตกต่างกัน 3 ฤดู คือฤดูฝนเริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน ถึงเดือนตุลาคม ฤดูหนาวเริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ถึงเดือนกุมภาพันธ์ ฤดูร้อนเริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคม ถึงเดือนพฤษภาคม อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีประมาณ 27-30 องศาเซลเซียส (83-86 องศาฟาเรนไฮท์)

การเดินทาง

ทางรถยนต์ จากกรุงเทพฯ ใช้เส้นทางได้ 3 เส้นทาง คือ

1. จากกรุงเทพฯ แยกรังสิตตามทางหลวงหมายเลข 305 ผ่านอำเภอองครักษ์ นครนายก เข้าทางหลวงหมายเลข 33 ผ่านอำเภอกบินทร์บุรี ระยะทางประมาณ 214 กิโลเมตร

2. จากกรุงเทพฯ ตามทางหลวงหมายเลข 1 เลี้ยวขวาที่หินกองไปตามทางหลวงหมายเลข 33 ผ่านนครนายก กบินทร์บุรี ระยะทางประมาณ 245 กิโลเมตร

3. จากกรุงเทพฯ ตามทางหลวงหมายเลข 304 ผ่านมีนบุรี ฉะเชิงเทรา พนมสารคาม เลี้ยวขวาที่กบินทร์บุรีไปตามทางหลวงหมายเลข 33 ระยะทางประมาณ 210 กิโลเมตร

รถโดยสาร จากกรุงเทพฯ มีรถโดยสารทั้งรถธรรมดา และรถปรับอากาศ ออกจากสถานีขนส่งสายเหนือ (หมอชิต) ดังนี้

รถโดยสารปรับอากาศชั้น 1 รถสาย 60 (กรุงเทพฯ-หินกอง-นครนายก-สระแก้ว-อรัญ) เที่ยวแรกเวลา 05.30 น. เที่ยวต่อไปทุก 1 ชั่วโมง เที่ยวสุดท้ายเวลา 18.00 น. ค่าโดยสารคนละ 112 บาท รถสาย 921 (กรุงเทพฯ-องครักษ์-นครนายก-สระแก้ว-อรัญ) เที่ยวแรกเวลา 05.00 น. เที่ยวสุดท้ายเวลา 16.00 น. วิ่งวันละ 8 เที่ยว ค่าโดยสารคนละ 100 บาท

รถโดยสารธรรมดา รถสาย 60 (กรุงเทพฯ-หินกอง-นครนายก-สระแก้ว-อรัญ) เที่ยวแรกเวลา 05.30. น. เที่ยวสุดท้ายเวลา 16.30 น. วิ่งวันละ 8 เที่ยว ค่าโดยสารคนละ 63 บาท รถสาย 921 (กรุงเทพฯ-องครักษ์-นครนายก-สระแก้ว-อรัญฯ) วิ่งวันละ 3 เที่ยว เวลา 06.50 น., 14.00 น., 16.30 น. ค่าโดยสารคนละ 55 บาท

อัตราค่าโดยสารอาจมีการเปลี่ยนแปลง รายละเอียดเพิ่มเติมติดต่อสอบถามที่ สถานีขนส่งสายเหนือ (ตลาดหมอชิต) โทร. 2710101-5 (รถธรรมดา) และ โทร. 2794484-7 (รถปรับอากาศ)

ทางรถไฟ จากสถานีรถไฟกรุงเทพฯ มีขบวนรถโดยสาร กรุงเทพฯ-สระแก้ว-อรัญฯ วันละ 2 ขบวน เวลา 06.00 น. และ 13.10 น. อัตราค่าโดยสารคนละ 40 บาท รายละเอียดเพิ่มเติมโปรดติดต่อการรถไฟแห่งประเทศไทย โทร. 223 7010 และ 223 7020

สถานที่ท่องเที่ยว อำเภอเมือง

สระแก้วสระขวัญ ตั้งอยู่ในพื้นที่หมู่ 6 และหมู่ 7 ตำบลสระแก้ว อยู่ทางทิศตะวันตกของตัวเมือง หรือก่อนเข้าตัวเมืองเล็กน้อยจะมีทางแยกขวามือตรงหลักกิโลเมตรที่ 246 เชื่อกันว่าน้ำในสระแห่งนี้เป็นน้ำศักดิ์สิทธิ์ที่เคยนำไปใช้ในราชพิธีราชาพิเษก และในสมัยกรุงธนบุรีเมื่อคราสมเด็จพระยาบรมมหากษัตริย์ศึกเป็นแม่ทัพไปตีเขมร ได้แวะพักที่บริเวณสระน้ำทั้งสองแห่งนี้ และอาศัยน้ำจากสระทั้งสองแห่งสำหรับใช้สอยและใช้ในพิธีถือน้ำพิพัฒน์สัตยาด้วย ซึ่งเป็นที่มาของชื่อ "จังหวัดสระแก้ว"

อุทยานแห่งชาติปางสีดา มีเนื้อที่ประมาณ 844 ตารางกิโลเมตร หรือ 527,500 ไร่ ครอบคลุมพื้นที่อำเภอเมือง อำเภอวัฒนานคร อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว และอำเภอนาดีของจังหวัดปราจีนบุรี ที่ทำการของอุทยานตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 7 ตำบลท่าแยก อำเภอเมืองสระแก้ว สภาพภูมิประเทศของอุทยานปางสีดาส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูงชันสลับซับซ้อน เป็นป่าที่มีความอุดมสมบูรณ์ มีทั้งป่าดิบเขา ป่าดิบชื้น ป่าดิบแล้ง ป่าเต็งรัง และทุ่งหญ้า ซึ่งเป็นต้นกำเนิดของต้นน้ำลำธารมากมาย มีสัตว์ป่าตั้งแต่ขนาดใหญ่จนถึงขนาดเล็ก เช่น กระทิง ช้าง วัวแดง เสือโคร่ง กวาง เก้ง หมู่ป่า รวมทั้งนกไม่ต่ำกว่า 300 ชนิด เช่น นกเงือก นกยูง และยังเป็นแหล่งจรเข้น้ำจืดที่ยังหลงเหลืออยู่เพียงแห่งเดียวในประเทศ

การเดินทางไปยังอุทยานฯ จากตัวจังหวัดใช้เส้นทางหมายเลข 3462 ไปทางทิศเหนือ ระยะทางประมาณ 27 กิโลเมตร หรือใช้บริการรถโดยสารประจำทางโดยนั่งรถสองแถวโดยสารสายสระแก้ว-บ้านคลองน้ำเขียว ภายในอุทยานแห่งชาติปางสีดามีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ เช่น

น้ำตกปางสีดา อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ประมาณ 800 เมตร น้ำตกทิ้งตัวจากหน้าผาสูงประมาณ 10 เมตร เบื้องล่างมีแอ่งน้ำขนาดใหญ่ บรรยากาศร่มรื่น มีน้ำมากในช่วงฤดูฝน

น้ำตกผาตะเคียน อยู่สายเดียวกับน้ำตกปางสีดา มีทางเดินเท้าจากน้ำตกปางสีดาระยะทางประมาณ 2.5 กิโลเมตร เส้นทางเดินเท้าสู่น้ำตกร่มรื่นด้วยแมกไม้ ลักษณะเป็นน้ำตกที่ทิ้งตัวลงมาจากหน้าผาสูงประมาณ 10 เมตร ในหน้าน้ำสายน้ำมีความรุนแรงละอองน้ำฟุ้งกระจายไปทั่วบริเวณ

กลุ่มน้ำตกแควมะค่า จากที่ทำการอุทยานฯ ถึงหลักกิโลเมตรที่ 40 เดินเท้าอีกประมาณ 6 กิโลเมตร จะถึงตัวน้ำตกแควมะค่า ลักษณะน้ำตกทิ้งตัวจากหน้าผาสูงประมาณ 70 เมตร จากน้ำตกแควมะค่าจะมีทางเท้าไปยังน้ำตกอีก 4 แห่ง คือ น้ำตกรากไทรน้อย น้ำตกลานหินใหญ่ น้ำตกสวนมั่นสวนทอง น้ำตกม่านธารา

นอกจากนี้ยังมีสถานที่น่าสนใจอีกหลายแห่ง เช่น น้ำตกถ้ำค้างคาว น้ำตกธารพลับพลึง น้ำตกทับเทวา จุดชมวิว และแหล่งจรเข้น้ำจืด

อุทยานแห่งชาติปางสีดา มีบ้านพักบริการแก่นักท่องเที่ยว และสถานที่สำหรับกางเต้นท์พักแรม ติดต่อโดยตรงที่อุทยานแห่งชาติปางสีดา ตู้ ปณ. 55 อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว 27000 โทร. (01) 9475948 หรือสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ส่วนอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้ โทร. 5790529, 5794842

อ่างเก็บน้ำท่ากระบาก ตั้งอยู่เขตติดต่อระหว่าง หมู่ที่ 7 ตำบลท่าแยก อำเภอเมือง กับหมู่ที่ 8 ตำบลหนองตะเคียนบอน อำเภอวัฒนานคร อยู่เลยจากอุทยานแห่งชาติปางสีดาประมาณ 8 กิโลเมตร เป็นอ่างเก็บน้ำที่สร้างขึ้นตามโครงการพระราชดำริที่จะปรับปรุงระบบชลประทานในเขตพื้นที่ราบเชิงเขา บริเวณโดยรอบปลูกต้นไม้พันธุ์ต่างๆ ทั้งไม้ยืนต้นและไม้ประดับ เป็นแหล่งท่องเที่ยวและพักผ่อนหย่อนใจที่สวยงามแห่งหนึ่ง และใกล้กับอ่างเก็บน้ำด้านซ้ายมือมีน้ำตกท่ากระบาก ตัวน้ำตกมี 3 ชั้น เบื้องล่างมีแอ่งน้ำลงเล่นน้ำได้

สถานที่ท่องเที่ยว อำเภอวัฒนานคร

สถานีเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าช่องกล่ำบน ตั้งอยู่ที่ตำบลหนองหมากฝ้าย อำเภอวัฒนานคร เข้าทางเดียวกับอุทยานแห่งชาติปางสีดา ผ่านอ่างเก็บน้ำท่ากระบากไปประมาณ 500 เมตร แยกซ้ายมือเข้าไปอีกประมาณ 3 กิโลเมตร เป็นหน่วยงานของส่วนอนุรักษ์สัตว์ป่า กรมป่าไม้ จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2526 ตามพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ เพื่อเป็นแหล่งเพาะเลี้ยงขยายพันธุ์สัตว์ป่าที่หายากและใกล้จะสูญพันธ์ เป็นสถานศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสัตว์ป่าและแหล่งบริการด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสัตว์ป่า ตลอดจนใช้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

ภายในสถานีฯ จัดแบ่งพื้นที่เพาะเลี้ยงเป็นสัดส่วนตามชนิดของสัตว์ต่าง ๆ เช่นนกเงือก นกขุนทอง เป็ดก่า นกยูง เก้ง กวาง เนื้อทราย ลิง ชะนี หมี เป็นต้น โดยจัดสร้างกรงเลี้ยงสัตว์ทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่อยู่ภายใต้ร่มไม้ที่ร่มรื่นในสภาพใกล้เคียงธรรมชาติ มีทางเดินเท้าสำหรับเดินชมสัตว์ต่าง ๆ

ปราสาทบ้านน้อย ตั้งอยู่หมู่ที่ 4 ตำบลผักขะ อำเภอวัฒนานคร การเดินทางใช้ถนนสายวัฒนานคร-อรัญประเทศ ถึงบ้านน้อยมีทางแยกเป็นถนนดินเข้าไปยังตัวปราสาท ระยะทางประมาณ 2 กิโลเมตร ปราสาทหลังนี้มีกำแพง 2 ชั้น ชั้นนอกเป็นกำแพงดิน กำแพงชั้นในทำด้วยศิลาแลง ตัวปราสาทหันหน้าไปทางทิศตะวันออก มีทางเข้าทางเดียวคือทางทิศตะวันออก

ด้านหน้าปราสาทตรงมุมทางทิศเหนือมีสระน้ำกรุด้วยก้อนศิลาแลง ตรงกลางด้านทิศตะวันตกมีซากโบราณสถานก่อด้วยอิฐไม่สอปูนตั้งอยู่บนฐานศิลาแลง ห่างจากปราสาทไปทางทิศเหนือมีสระน้ำขนาดใหญ่

สถานที่ท่องเที่ยว อำเภออรัญประเทศ

พระสยามเทวาธิราชจำลอง ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลตำบลอรัญประเทศ หน้าสถานีตำรวจภูธรอำเภออรัญประเทศ เป็นรูปจำลองพระสยามเทวาธิราช สร้างโดยพระอุทัยธรรมธารี เมื่อปี พ.ศ. 2518 ต่อมาประชาชนผู้มีจิตศรัทธาได้ร่วมกันสร้างบุษบกที่ประทับโดยประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2528 เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมืองของอำเภออรัญประเทศ

ประตูชัยอรัญประเทศ ตั้งอยู่พรมแดนไทย-กัมพูชาที่บ้านคลองลึก ตำบลท่าข้าม อำเภออรัญประเทศ สร้างในปี พ.ศ. 2482 มีลักษณะเป็นป้อม 2 ป้อม อยู่คนละฟากถนน ตัวป้อมมีลักษณะเป็นรูปหกเหลี่ยมด้านเท่าสูงประมาณ 15 เมตร ฐานป้อมทำเป็นห้องรักษาการณ์ แต่ได้ชำรุดทรุดโทรมจากภัยสงคราม ได้มีการบูรณะซ่อมแซมเมื่อปี พ.ศ. 2502 โดยยังคงรักษารูปลักษณ์เดิมไว้เฉพาะป้อมด้านซ้ายมือ เพื่อเป็นอนุสรณ์แก่ทหารกล้าที่เสียชีวิตและบาดเจ็บจากการสู้รบบริเวณชายแดนด้านนี้ สำหรับ ด้านขวามือได้ก่อสร้างเป็นเสมาขนาดใหญ่หันออกไปทางประเทศกัมพูชาทำด้วยหินอ่อนสลักรูปครุฑไว้ด้านบน ใต้ครุฑจารึกคำว่า "ประเทศไทย"

ตลาดชายแดนบ้านคลองลึก ตั้งอยู่ที่บ้านคลองลึก ตำบลท่าข้าม อำเภออรัญประเทศ ห่างจากอำเภออรัญประเทศไปทางทิศตะวันออก 6 กิโลเมตร ติดชายแดนไทย-กัมพูชา เป็นจุดผ่านแดนและจุดผ่อนปรนทางการค้าที่สำคัญของพรมแดนแถบนี้ มีตลาดชายแดนฝั่งไทย คือ ตลาดโรงเกลือ ร้านค้าในตลาดสร้างเป็นโรงเรือนแบ่งเป็นห้อง ๆ สินค้าที่วางจำหน่ายเป็นสินค้าที่มาจากฝั่งเขมร เช่น เครื่องทองเหลือง เครื่องกระเบื้อง ถ้วยชาม เสื้อผ้า เครื่องมือเครื่องใช้ไฟฟ้าจากรัสเซีย เครื่องจักสาน ปลาแห้ง เป็นต้น และไม่ไกลจากตลาดโรงเกลือไปตามถนนลูกรังอีกประมาณ 500 เมตร จะถึงด่านคลองลึกที่เป็นจุดผ่านแดนไปสู่ตลาดปอยเปตของเขมรซึ่งอยู่ห่างจากพรมแดนประมาณ 800 เมตร นักท่องเที่ยวชาวไทยสามารถเดินผ่านแดนเข้าไปจับจ่ายซื้อของได้ การผ่านแดนต้องแสดงบัตรประจำตัวประชาชนเพื่อทำบัตรผ่านแดนชั่วคราวทางฝั่งไทย และเสียค่าธรรมเนียมผ่านแดนที่ด่านกัมพูชา ที่ตลาดปอยเปตสินค้าที่วางจำหน่ายส่วนใหญ่จะเหมือนกับตลาดโรงเกลือฝั่งไทย จากตลาดโรงเกลือไปตลาดปอยเปตจะมีรถเข็นขนถ่ายสินค้าและผู้โดยสาร เจ้าหน้าที่ของกัมพูชาไม่อนุญาตให้นำกล้องถ่ายรูปหรือกล้องถ่ายภาพยนต์เข้าไป รวมทั้งห้ามนำเข้าสินค้าบางประเภทจากกัมพูชา เช่น ตาชั่ง สัตว์ป่า ซากหรือผลิตภัณฑ์จากสัตว์ป่า หอม กระเทียม เป็นต้น

วัดอนุบรรพต (เขาน้อย) ตั้งอยู่หมู่ที่ 2 ตำบลบ้านใหม่หนองไทร แยกจากถนนสุวรรณศรตามถนนธนะวิถีทางไปอำเภอตาพระยา ระยะทางประมาณ 1 กิโลเมตร วัดอนุบรรพตนี้สร้างขึ้นเมื่อปีพุทธศักราช 2468 ในสมัยรัชกาลที่ 6 ภายในวัดมีอุโบสถที่สวยงาม มีลักษณะแปลกกว่าอุโบสถทั่วไป คือ สร้างเป็นฐานรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส หลังคาทรงไทยมียอดแหลมสูงประดับตกแต่งแบบศิลปกรรมไทย ภายในอุโบสถประดิษฐานรอยพระพุทธบาทจำลองเนื้อทองเหลืองเก่าแก่ ซึ่งเป็นที่เคารพสักการะของชาวอรัญประเทศ

ปราสาทเขาน้อย ตั้งอยู่ในวัดเขาน้อยสีชมพู ตำบลคลองน้ำใส อำเภออรัญประเทศ ห่างจากตัวอำเภอไปทางทิศใต้ประมาณ 12 กิโลเมตร โบราณสถานตั้งอยู่บนยอดเขาเตี้ย ๆ สูงราว 80 เมตร มีบันไดทางขึ้น 254 ขั้น เดินต่อไปตามทางลาดไม่ไกลนักจะถึงบริเวณตัวปราสาท เป็นโบราณสถานก่ออิฐไม่สอปูน ประกอบด้วยปรางค์ทิศเหนือ ปรางค์องค์กลาง และวิหารทิศใต้ จะมีเพียงปรางค์องค์กลางเท่านั้นที่ยังคงสภาพเป็นองค์ปรางค์ ส่วนปรางค์ทิศเหนือและวิหารทิศใต้เหลือเพียงฐานเท่านั้น กรมศิลปากรได้ขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานแห่งชาติเมื่อปี พ.ศ. 2478 จากการสำรวจขุดพบทับหลังหินทราย 5 ชิ้น เป็นศิลปเขมรแบบไพรกแมง 2 ชิ้น แบบสมโบร์ไพรกุก 3 ชิ้น ปฏิมากรรมหินทราย โบราณวัตถุทำจากโลหะ เครื่องปั้นดินเผา นักโบราณคดีสันนิษฐานว่าสร้างเมื่อประมาณพุทธศตวรรษที่ 12 มีการบูรณะปฏิสังขรณ์และคงความสำคัญจนถึงพุทธศตวรรษที่ 16 เชื่อว่า เป็นศาสนสถานในศาสนาฮินดู ส่วนโบราณวัตถุที่ได้จากการขุดค้นเก็บรักษาและตั้งแสดงอยู่ที่พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติปราจีนบุรี

สถานที่ท่องเที่ยว อำเภอตาพระยา

ปราสาทสด๊กก๊อกธม ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 บ้านหนองเสม็ด ตำบลโคกสูง อำเภอตาพระยา การเดินทางใช้เส้นทางอรัญประเทศ-ตาพระยา แยกขวามือที่บ้านหนองเม็กเป็นถนนลูกรังจนถึงตัวปราสาท ระยะทางจากอรัญประเทศประมาณ 36 กิโลเมตร โบราณสถานประกอบด้วยองค์ปราสาท 3 หลัง หันหน้าไปทางทิศตะวันออกมีคูน้ำล้อมรอบมีกำแพง 2 ชั้น ชั้นนอกทำด้วยศิลาแลง ชั้นในทำด้วยหินทราย ตัวปราสาทก่อสร้างด้วยหินทราย มีโคปุระหรือซุ้มประตูเหลืออยู่เพียงด้านทิศตะวันออกและตะวันตกเท่านั้น ภายใน

ระเบียงคตมีบรรณาลัยก่อด้วยหินทราย 2 หลัง อยู่หน้าปราสาทหลังกลางซึ่งเป็นปรางค์ประธาน ปราสาทด้านซ้ายมือและปราสาทองค์ประธานอยู่ในสภาพปรักหักพังด้านนอกปราสาททางทิศตะวันออกมีสระน้ำขนาดใหญ่รูปสี่เหลี่ยม มีถนนปูด้วยหินจากตัวปราสาทไปจนถึงสระน้ำตลอดแนว ได้มีการค้นพบศิลาจารึก 2 หลัก จารึกด้วยอักษรขอมโบราณเป็นภาษาเขมรและสันสกฤต ปัจจุบันเก็บรักษาไว้ที่หอสมุดแห่งชาติ กรมศิลปากร จากข้อความในหลักศิลาจารึกและลวดลายประดับที่ตัวปราสาท นักโบราณคดีเชื่อว่าปราสาทนี้สร้างขึ้นในช่วงพุทธศตวรรษที่ 15 เพื่อใช้ประดิษฐานรูปเคารพและใช้ประกอบพิธีกรรมตามคติความเชื่อถือในลัทธิศาสนาฮินดู

ปราสาทเขาโล้น ตั้งอยู่ที่บ้านเจริญสุข ตำบลทัพราช อำเภอตาพระยา จากอำเภอตาพระยาไปตามทางหลวงหมายเลข 3068 ตาพระยา–บุรีรัมย์ เลี้ยวซ้ายทางเข้าหมู่บ้านเจริญสุขจนถึงเชิงเขาที่ตั้งปราสาท ระยะทาง จากอำเภอตาพระยาประมาณ 20 กิโลเมตร ปราสาทเขาโล้นตั้งอยู่บนเขาโดดลูกเตี้ย ๆ มีปรางค์ 4 หลัง เหลืออยู่เฉพาะองค์กลาง ปรางค์ด้านหน้า 2 หลัง และด้านหลัง 1 หลัง ได้ปรักหักพังไปแล้ว ลักษณะปราสาทคล้ายกับ ปราสาทเขาน้อย ก่อด้วยอิฐเผามีหินทรายเป็นพื้นฐาน มีส่วนชำรุดที่ยอด ของปราสาท ที่กรอบประตูหินทรายมีจารึกด้วยอักษรโบราณ ทางทิศตะวัน ออกเฉียงเหนือของตัวปราสาทมีสระน้ำขนาดใหญ่ 2 แห่ง มีแนวถนนโบราณทอดยาวจากตัวปราสาทถึงสระน้ำ รอบภูเขาลูกนี้มีร่องรอยเป็นหมู่บ้านหรือ ชุมชนโบราณในอดีต

สถานที่ท่องเที่ยว กิ่งอำเภอเขาฉกรรจ์

เขาฉกรรจ์ อยู่ที่ตำบลเขาฉกรรจ์ จากตัวเมืองสระแก้วไปตามทางหลวงหมายเลข 317 สระแก้ว–จันทบุรี ระยะทางประมาณ 17 กิโลเมตร จะถึงเขาฉกรรจ์ซึ่งอยู่ติดถนนด้านซ้ายมือ ตัวเขาฉกรรจ์เป็นเขาหินปูน สันเขาด้านยาวทำมุม 90 องศา กับทิศเหนือและทิศใต้ จุดสูงสุดของยอดเขาสูงประมาณ 240 เมตร มีถ้ำเล็กถ้ำน้อยอยู่ถึง 72 ถ้ำ ที่นิยมเข้าไปชม เช่น ถ้ำมืด ถ้ำหนุมาณ ถ้ำทะลุ ถ้ำมหาหิงส์ ถ้ำน้ำทิพย์และถ้ำแก้วพลายชุมพล บริเวณเชิงเขาเป็นสวนรุกขชาติ ใช้เป็นสถานที่ปลูกป่าของกรมป่าไม้ บริเวณร่มรื่นเหมาะเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

เทศกาลและงานประเพณี

งานวันแคนตาลูป จัดที่บริเวณหน้าที่ว่าการอำเภออรัญประเทศ ราวเดือนเมษายน เป็นประจำทุกปี อันเป็นช่วงที่ผลผลิตแคนตาลูปเริ่มออกสู่ตลาด ในงานมีขบวนแห่งรถแคนตาลูป การประกวดแคนตาลูปและผลิตผลทางการเกษตร นิทรรศการของหน่วยงานต่าง ๆ การประกวดธิดาแคนตาลูป การออกร้านจำหน่ายสินค้า และมหรสพต่าง ๆ

งานวันสถาปนาจังหวัดสระแก้ว จัดที่สนามกีฬากลางจังหวัดสระแก้วหรือที่หน้าศาลากลางจังหวัดสระแก้วจัดในช่วงต้นเดือนธันวาคม ในงานจะมีขบวนแห่มหกรรมหุ่นชีวิตจากแนวไพร การประกวดพืชผลทางการเกษตร การประกวดโคนมและการแข่งขันรีดนมวัว การแข่งขันกีฬาสัมพันธ์ไทย–กัมพูชา การประกวดเทพีมิตรภาพไทย–อินโดจีน นิทรรศการอุทยานแห่งชาติปางสีดา นิทรรศการของส่วนราชการ การออกร้านของภาคเอกชน การแสดงและมหรสพตลอดงาน

สถานที่พัก (รหัสทางไกล 037)

อำเภอเมือง

กวีวิลล่า 588 หมู่ 2 หลังอนามัยสระแก้ว โทร. 241 217 มีห้องพักปรับอากาศ จำนวน 12 ห้อง ราคา 250–350 บาท

กวีโฮเตล 43 ถนนสุวรรณศร โทร. 241 216 มีห้องพัดลมและปรับอากาศ จำนวน 50 ห้อง ราคา 200–350 บาท

จันทรา 16/2 หมู่ 16 ถนนสุวรรณศร โทร. 241 711–13 มีห้องพัดลมและปรับอากาศ จำนวน 84 ห้อง ราคา 250–550 บาท

สระแก้ว 704–5 หมู่ 2 ถนนสุวรรณศร โทร. 241 024–5 มีห้องพัดลมและปรับอากาศ จำนวน 38 ห้อง ราคา 160–320 บาท

อำเภอวัฒนานคร

เฉลิมพลบังกาโล หมู่ 10 ถนนสุวรรณศร โทร. 261 215 มีห้องพัดลมและปรับอากาศ จำนวน 11 ห้อง ราคา 100–300 บาท

นครอินทร์ 1148/6 หมู่ 10 ศูนย์การค้าสุวิทย์พันธ์ โทร. 261 041 มีห้องพัดลมและปรับอากาศ จำนวน 34 ห้อง ราคา 200–400 บาท

พุทธรักษาบังกาโล 1186 หมู่ 10 ถนนหนองคลอง โทร. 261 425 มีห้องปรับอากาศ จำนวน 13 ห้อง ราคา 300–450 บาท

ศรีวัฒนาโฮเตล 1130 หมู่ 10 ถนนสุวรรศร โทร. 261 001–2 มีห้องพัดลมและปรับอากาศ จำนวน 40 ห้อง ราคา 150–350 บาท

อำเภออรัญประเทศ

ฉายสุข 151–153 ถนนเจ้าพระยาบดินทร์ โทร.231 148 มีห้องพัดลม จำนวน 20 ห้อง ราคา 120 บาท

ฉายสุขบังกาโล 21/1 ถนนสุวรรณศร โทร. 231 175 มีห้องพัดลมและปรับอากาศ จำนวน 30 หลัง ราคา 250–500 บาท

พรกุลรีสอร์ท 15/1 ถนนสุวรรณศร โทร. 232 056 มีห้องปรับอากาศ จำนวน 22 ห้อง ราคา 400 บาท

อินเตอร์ 108/7 ถนนบ้านอรัญฯ โทร. 231 291, 231848, 232352 มีห้องปรับอากาศ จำนวน 39 ห้อง ราคา 400–500 บาท

อินน์ปอนด์ 152 ถนนธนะวิถี ต.บ้านใหม่หนองไทร โทร. 232 589 มีห้องพักปรับอากาศ จำนวน 80 ห้อง ราคา 350-660 บาท

อรัญการ์เด้นท์ 1 59/1-7 ถนนราษฎร์อุทิศ โทร. 231836, 231105 มีห้องพัดลม จำนวน 30 ห้อง ราคา 120-170 บาท

อรัญการ์เด้นท์ 2 110 ถนนราษฎร์อุทิศ โทร. 231905-7, 231070 มีห้องพัดลมและปรับอากาศ จำนวน 41 ห้อง ราคา 160-380 บาท

อรัญชัยโฮเตล 40 ถนนสุวรรณศร กม.3 ถนนอรัญฯ-คลองลึก โทร. 231 134 มีห้องพัดลมและปรับอากาศ จำนวน 26 ห้อง ราคา 150-500 บาท

เขาน้อยเกสท์เฮาท์ 273 ถนนธนะวิถี ต.บ้านใหม่หนองไทร โทร. 231 637 มีห้องพัดลมและปรับอากาศ จำนวน 20 ห้อง ราคา 150-250 บาท

วิทยาลัยเกษตรกรรมสระแก้ว อำเภออรัญประเทศ สถานที่พักสำหรับเยาวชนจุคนได้ประมาณ 60 คน รายละเอียดเพิ่มเติมติดต่อผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรกรรมสระแก้ว ตู้ ปณ. 3 อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว โทร. 231 296

ร้านอาหาร (รหัสทางไกล 037)

อำเภอเมือง

เจ๋จู	291 หมู่ 2 ตรงข้ามสถานีตำรวจภูธร โทร. 241 356
บ้านเสบียง	352 หมู่ 3 บ้านหนองนกเขา ต.ท่าเกษม โทร. 242 522
ภาวัลย์	601 ถนนสุวรรณศร ตรงข้ามวัดสระแก้ว โทร. 241 256
สมบูรณ์กุ้งเผา	688/1 ถนนสุวรรณศร ข้างปั๊มคาลเท็ก โทร. 242 806-7
สวนอาหารริมน้ำ	หน้าศาลเจ้าแป๊ะกง ศูนย์การค้าสระแก้วเมืองทอง โทร. 241322
สัญญา	43/1 ถนนสุวรรณศร ตลาดสระแก้ว โทร. 241 185
เสวย	16/2 ชั้นล่างโรงแรมจันทรา โทร. 241 711-13

อำเภอวัฒนานคร

นครอินทร์	ในโรงแรมนครอินทร์ โทร. 261 041
วันเพ็ญ	36 ศูนย์การค้าสุวิทย์พันธ์ โทร. 261 073
สยามพาเลซ	หน้าคิงส์บังกาโล โทร. 261 213
สวนอาหารพุทธรักษา	1186 หมู่ 10 ถนนหนองคลอง โทร. 261 425
สวนอาหารแสงงาม	หลังปั๊มศรีหทัย โทร. 261 241

อำเภออรัญประเทศ

เก๋	31 ถนนจิตต์สุวรรณ โทร. 231 464
คำทอง	5-6 ถนนจิตต์สุวรรณ โทร. 231 138
บีเดียง	127-129 ถนนเจ้าพระยาบดินทร์ โทร. 231 008
เพลิน	51/2-3 ถนนจิตต์สุวรรณ โทร. 231 627
วาเลนไทน์เฮ้าส์	4 ถนนสันติภาพ โทร. 231 157
สมบูรณ์กุ้งเผา	ถนนมหาดไทย ข้างศูนย์ลูกเสือ โทร. 232485
สวนอาหารทับทิมทอง	1/4 ถนนราษฎร์อุทิศ โทร. 231315
อรัญเบเกอรี่	46/1-2 ถนนบำรุงราษฎร์ โทร. 231 724

สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

ผลิตภัณฑ์ไม้ ทำจากไม้มะค่า ไม้ประดู่ ทำเป็นเฟอร์นิเจอร์ โต๊ะอาหาร เก้าอี้ โต๊ะเครื่องแป้ง นาฬิกาและของประดับบ้าน หาซื้อได้ที่สหกรณ์หัตถกรรมผลิตภัณฑ์ไม้ และร้านเฟอร์นิเจอร์ ในตลาดอำเภอวังน้ำเย็น

ผลิตภัณฑ์ฝังมุกข์ ทำเป็นโต๊ะ กรอบรูป นาฬิกา ตลับใส่ของ แหล่งผลิตอยู่ที่ บ้านห้วยโจด ตำบลห้วยโจด อำเภอวัฒนานคร

ข้าวหลาม มีทั้งชนิดมีไส้สังขยาและไม่มีไส้ แหล่งทำอยู่ที่บ้านพร้าว อำเภอวัฒนานคร หาซื้อได้ที่แหล่งทำและในตลาดอำเภอวัฒนานคร

แคนตาลูป ปลูกมากในท้องที่ ตำบลคลองน้ำใส ตำบลทับพริก และท้องที่ทั่วไปในเขตอำเภอวัฒนานคร

สวนสิริพร 129 หมู่ 4 ถนนสระแก้ว-จันทบุรี อำเภอวังน้ำเย็น ปลูกและจำหน่ายมะขามหวาน และผลไม้ตามฤดูกาล เช่น มะม่วง กระท้อน

ร้านโพธิ์แก้วแอนติค 78 ถนนจิตต์สุวรรณ อำเภออรัญประเทศ จำหน่ายของโบราณ ของเก่า

หมายเลขโทรศัพท์ที่สำคัญ (รหัสทางไกล 037)

สถานีรถโดยสาร บขส.	241 282
สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมือง	241 017
สถานีตำรวจภูธรอำเภอวัฒนานคร	261 111
สถานีตำรวจภูธรอำเภออรัญประเทศ	231 203
สถานีตำรวจภูธรอำเภอตาพระยา	269 111
โรงพยาบาลสระแก้ว	241 012
โรงพยาบาลอรัญประเทศ	231 190
โรงพยาบาลวัฒนานคร	261 345
โรงพยาบาลตาพระยา	269 009
สำนักงานจังหวัดสระแก้ว	242 392

แผนที่จังหวัดสระแก้ว

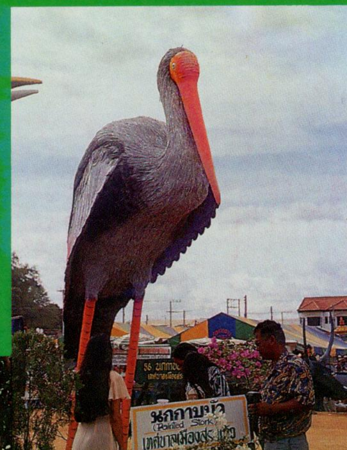
ไปบุรีรัมย์
ไปปราจีนบุรี
3462
12
อ.ตาพระยา
N
2
3
4
3485
3393
348
3397
สระแก้ว
3196
11
1
33
อ.วัฒนานคร
5
3380
9
ราชอาณาจักรกัมพูชา
13
8
7
อ.อรัญประเทศ
10
6
ก.เขาฉกรรจ์
3390
อ.วังน้ำเย็น
317
3067
อ.คลองหาด
ไปจันทบุรี

แหล่งท่องเที่ยว

1. สระแก้วสระขวัญ
2. อุทยานแห่งชาติปางสีดา
3. อ่างเก็บน้ำท่ากระบาก
4. สถานีเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าช่องกล่ำบน
5. ปราสาทบ้านน้อย
6. พระสยามเทวาธิราชจำลอง
7. ประตูชัยอรัญประเทศ
8. ตลาดชายแดนบ้านคลองลึก
9. วัดอนุบรรพต
10. ปราสาทเขาน้อย
11. ปราสาทสด๊กก๊อกธม
12. ปราสาทเขาโล้น
13. เขาฉกรรจ์

นกกาบบัว
(Painted Stork)

